

- Viden i fællesskab

2014

Generationsmøder - også en form for inklusion

Jeg har besøgt Plejecenteret Kastaniehaven og Søndermarkens børnehave i Give. Årsagen er, som mange sikkert har set i medierne, at de har et samarbejde omkring generationsmøder, hvor børnehaven besøger plejecenteret med jævne mellemrum, til stor glæde for såvel børn som ældre.

Af Thomas Kruuse-Andersen, leder af ViSS.dk

Jeg er ikke i tvivl om, at disse besøg bidrager positivt på mange måder med livskvalitet og læring, men jeg er blevet nysgerrig på, om det også bidrager på det professionelle plan - om medarbejderne får værdifuld viden, som kan anvendes i deres daglige praksis.

Børnehaven Søndermarken

Da jeg træder ind ad døren i Søndermarkens børnehave, emmer der af liv og aktivitet, og det er svært ikke at blive smittet af den energi, huset er fyldt med. Jeg bydes straks velkommen af Britta Troelsen, som er leder af børnehaven og en af initiativtagerne bag ”Lad det gro”, og som har sagt ja til et interview om deres erfaringer med samarbejdet indtil nu.

Britta fortæller, hvordan en gruppe af ledere tilbage i 2010 begyndte at brygge på idéerne om et meget tættere samarbejde mellem byens forskellige institutioner. Allerede dengang var institutionerne forbundet af et stisystem, så man kunne færdes mellem dem uden at skulle ud i trafikken. Først foregik samarbejdet mest på ledelsesniveau, men hurtigt kom der også idéer om øget samarbejde omkring de forskellige brugergrupper i institutionerne.

Disse idéer mundede ud i projektet ”Lad det gro - udeliv på tværs af institutioner i Give”, som blev igangsat i 2013. Projektnavnet henviser naturligvis til udeliv, men også til den grundtanke, at de bedste idéer vokser nedefra - fra de medarbejdere, der kender de mennesker, de arbejder med, uanset om det så er børn, mennesker med

funktionsnedsættelse, ældre eller andre. Intentionen var at understøtte udviklingen af nye initiativer på tværs af byens institutioner og på sigt også at inddrage byens øvrige borgere. Søndermarkens børnehaves besøg på plejecenteret Kastaniehaven er ét af disse initiativer, og projektkataloget er fyldt med andre gode idéer.

Ud over Søndermarkens børnehave og plejecenteret Kastaniehaven indgår *Bostederne Søndermarken*, *Børnegården Søndervang*, *Firkløverskolen*, samt *Vestcenteret og Beskyttet beskæftigelse Agerholm* i samarbejdet. Projektet har fire overordnede målsætninger; at skabe mere liv i byens uderum, at opbygge netværk mellem institutionerne, at styrke samspillet mellem institutionerne og deres naboer, samt at fortælle de gode historier om dem selv og deres arbejde.

En af hjørnestenene i *Lad det gro* er, at ledelserne har forpligtet sig til at ”gøre det muligt”. Hvis projektet skal have liv, skal ledelsen i de forskellige institutioner understøtte med de nødvendige ressourcer. Idéer og tiltag vokser nedefra, men får den opbakning fra ledelsen, de fordrer, og der er for Britta ingen tvivl om, at det er med til at fastholde opmærksomheden på samarbejdet i dagligdagen. Fx har både Kastaniehaven og Bostederne Søndermarken bygget et bål-/madpakke-hus, som de har opfordret børnehaven til at komme og bruge, så meget de vil.

Plejecenteret Kastaniehaven

Da jeg lidt senere kommer ind i Plejecenteret Kastaniehaven, slår det mig med det samme,

VISS

Videnscenter • Sølund • Skanderborg

Dyrehaven 10 C • 8660 Skanderborg

+45 8794 8030 • www.viss.dk

EAN 5798005721369

hvilken afslappet ro der er, selv om jeg kan se, at personalet har travlt. Her skal jeg tale med Bente Dragsdal, som er ernæringsassistent og social- og sundhedshjælper og ergoterapeut Charlotte Juul Olsen, om hvordan de oplever samarbejdet med Søndermarkens børnehavn.

Bente fortæller, at det har været både spændende men til tider også udfordrende. ”Første gang børnehaven kom på besøg, havde vi aftalt, at de skulle komme og spise frokost med de ældre. Vi havde smurt nogle store fade med rugbrødsmadder, men inden vores beboere nåede at se sig om, havde børnene spist det hele og drukket alt saften! Men det har vi jo bare lært af”.

Det er mest børnehaven, der besøger plejecenteret, fordi de i sagens natur er lidt mere mobile, men der er skam også ældre, der har været på besøg i børnehaven. Besøgene er både spontane, hvor børnehaven fx kigger forbi plejecenteret for at spise madpakker på deres store udearealer, men også mere organiserede. Det er fx tilfældet i uge 41, hvor Kastaniehaven traditionen tro afholder idrætsuge, og hvor både børnehavebørn og skolebørn er af sted for at hjælpe eller deltage.

Livskvalitet og fornøjelse

Der er for Britta, Bente og Charlotte slet ingen tvivl om de gode effekter ved samværet for de ældre i form af livskvalitet og fornøjelse, og for børnene også læring og dannelse, men hvad med det professionelle? Bidrager det også med ny viden til medarbejderne?

Charlotte svarer således. ”Hvis et af børnene fx taber noget på gulvet, og en af de ældre spontant samler det op, så kan jeg iagttage bevægelserne og på den måde få ny viden om, hvad han eller hun har af ressourcer og potentiale, og derved kvalificeres min faglige praksis”. Og i forhold til

børnene, siger Britta: ”Vi kan jo se, hvordan de bliver mere og mere trygge ved de ældre eller ved beboerne med multiple funktionsnedsættelser fra bostedet. De bruger ikke længere energien på at være forsigtige og afventende, men er nysgerrige og helt naturlige. Når vi er i Brugsen, hilser de på ældre, eller andre, de har mødt, som noget helt naturligt.”

”Generationsmødet bidrager dermed værdifuldt med pædagogiske værktøjer på paletten, som vi kan bruge til at støtte børnenes dannelse”.

Her rammer Britta, for mig at se, noget meget essentielt, nemlig den værdi, der er i, at vores børn - fremtidens *aktive demokratiske medborgere*, som det er formuleret i folkeskoleloven, møder mennesker, der er anderledes end dem selv. Den forståelse, det giver børnene at opleve, at de, der er anderledes, ikke er farlige, men derimod kan være berigende, er meget vigtig. Den er vel i virkeligheden mere nødvendig end nogen sinde i vores globaliserede verden. Og den værdighed, det er med til at fastholde hos samfundets ældre, at de stadig har en vigtig rolle at spille - at bære noget af ansvaret for dannelsen af vores fremtidige generationer, er ikke bare en betryggende tanke, men det er faktisk uundværligt.

Inklusion en opgave for gruppen

Samarbejdet i Give åbner for mange gode muligheder, og kan nemt og relativt omkostningsfrit kopieres af andre. Det er faktisk svært at få øje på, hvorfor man skulle lade være. Jo, nogle ældre kan have svært ved at klare uroen, men dem kan der tages hensyn til, det gør de i Kastaniehaven. Nogle børn vil finde det yderst grænseoverskridende at møde en voksen i elektrisk kørestol med multiple funktionsnedsættelser, som det også er for mange voksne, men det er en pædagogisk opgave at tilrette mødet, så det bliver

en positiv oplevelse. Gevinsterne opvejer udfordringerne mange fold og vil gøre fremtidens inklusion meget lettere.

Inkluderet er noget man føler sig! I udgangspunktet er inklusion derfor en opgave for gruppen. Det er gruppens opgave at sikre den nødvendige rummelighed og det nødvendige miljø, der gør det muligt for alle at føle sig inkluderet i fællesskabet. Det er først i mødet med verdenen, at en eller anden form for "afvigelse" bliver et handicap. Var vi alle født blinde, var det ikke noget handicap, for så var verden indrettet herefter. Når Danmark har tiltrådt og ratificeret FN's handicapkonvention, betyder det så ikke, at vi er forpligtet til at indrette verdenen, så den ene eller anden afvigelse giver færrest mulige problemer?

Inklusionstanken er flot, men den fordrer rummelighed og forståelse for det anderledes, hvilket kun kan opnås med viden og kendskab til det. Projektet *Lad det gro* i Give er et af mange gode bud i den retning.

Inklusion – et aktivt redskab

Efter mit møde med *Lad det gro*, er jeg overbevist. Jeg har ikke kunnet få øje på nævneværdige problemer eller ulemper ved den inklusionstanke projektet bygger på. Tværtimod, projektet viser tydeligt de "lavthængende frugter", fx i form af den nye viden, der genereres gennem det tværfaglige samarbejde, og hvordan det ansporer de forskellige faggrupper til at nytænke, hvordan inklusion kan bruges som aktivt redskab i den daglige praksis. Som Britta udtrykker det, er det ikke svaret på alt, men det har givet flere farver på paletten, og dermed bedre muligheder for at nuancere og kvalificere den professionelle tilgang til de forskellige mennesker, vi arbejder med.